

Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2020/2021

Etap wojewódzki

Drogi Uczniu!

Gratulujemy Ci wyników osiągniętych na etapie rejonowym.

Przed przystąpieniem do pracy z testem **zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych, a także wpisz swój kod na karcie odpowiedzi do zadań otwartych**, zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **35 zadań**. Punktacja za każde zadanie jest podana przy jego numerze.

Zadania 1-15 to zadania zamknięte. Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych**. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

Zadania 16-35 to zadania otwarte lub zamknięte. Odpowiedzi na nie udzielaj wyłącznie na **karcie odpowiedzi do zadań otwartych**.

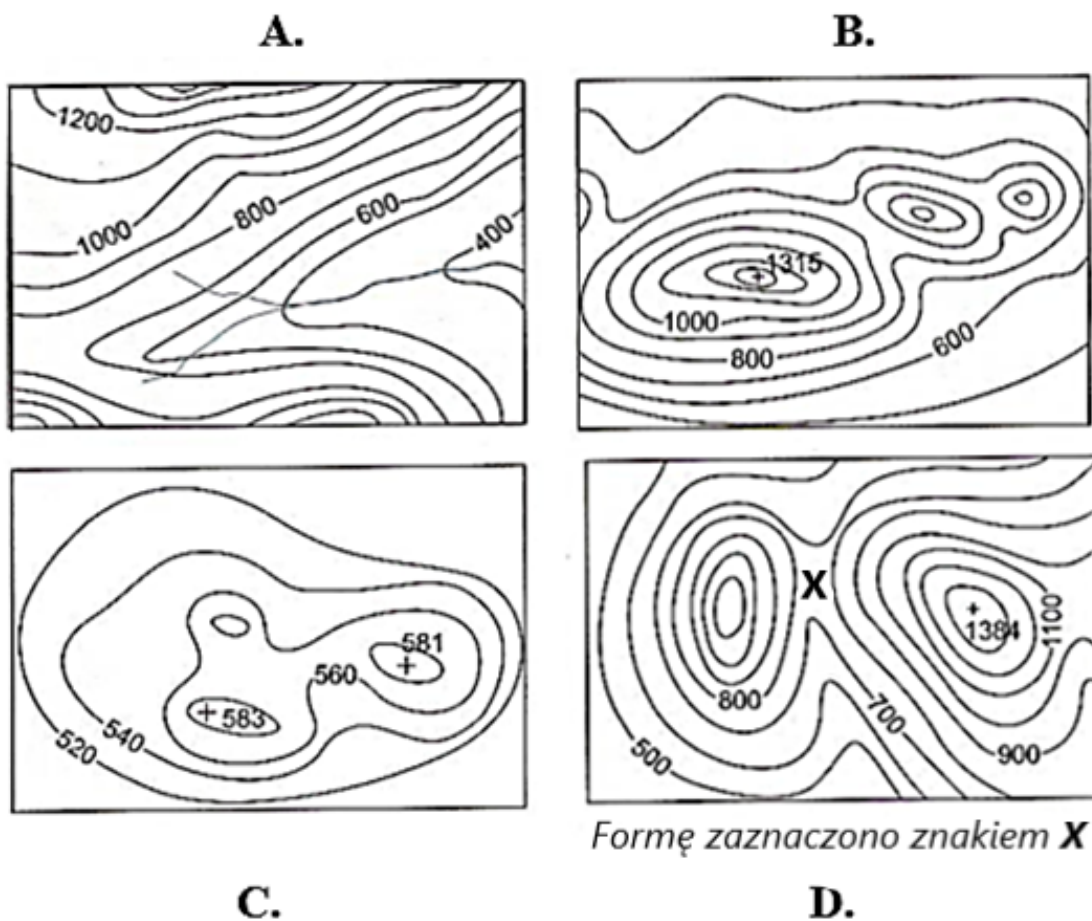
Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

Na rozwiązanie zadań masz **120 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Na mapach poziomicowych przedstawiono pewne formy rzeźby terenu. Wskaż, na której mapie przedstawiono górę.

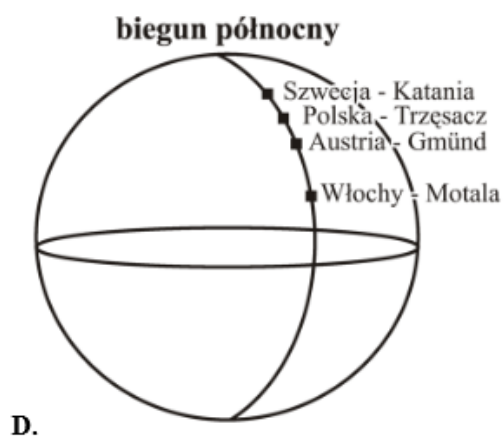
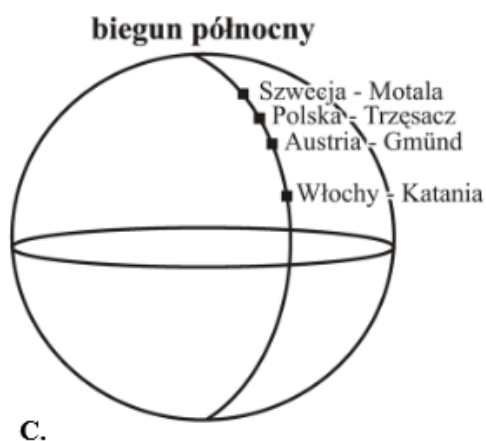
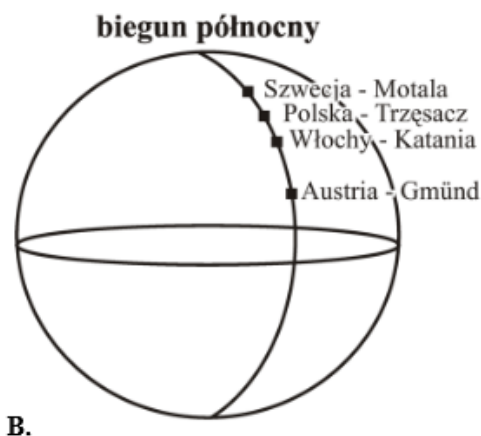
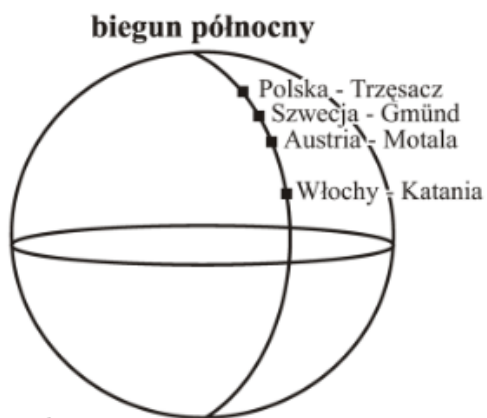
Zadanie 2. (0-1 pkt)

W legendzie mapy zapisano „1cm- 100 km”. Wskaż skalę liczbową tej mapy.

- A. 1 : 100
- B. 1 : 1 000
- C. 1 : 100 000
- D. 1 : 10 000 000

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Wskaż rysunek, na którym prawidłowo dobrano do zaznaczonych punktów nazwy krajów i miast.

Zadanie 4. (0-1 pkt)

Wskaż prawidłową odpowiedź.

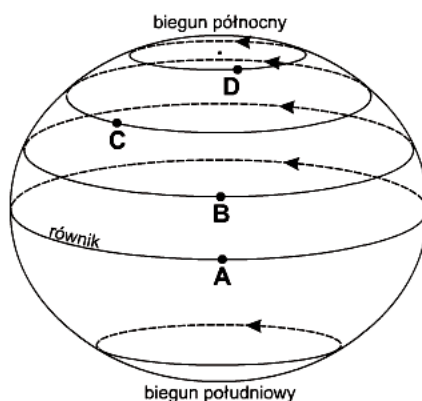
W Nowym Orleanie (30°N, 90°W) jest 25 listopada godzina 8.00 czasu strefowego. Wówczas w Białymstoku (53°N, 23°E) jest następujący czas słoneczny, strefowy i urzędowy.

A. słoneczny – 15.32	strefowy – 15.00	urzędowy – 15.00
B. słoneczny – 15.32	strefowy – 16.00	urzędowy – 15.00
C. słoneczny – 15.32	strefowy – 16.00	urzędowy – 16.00
D. słoneczny – 16.32	strefowy – 15.00	urzędowy – 15.00

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Z najmniejszą prędkością liniową obraca się punkt oznaczony na rysunku literą:

- A.
- B.
- C.
- D.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Wskaż główny czynnik warunkujący rejonizację upraw warzyw i owoców w Polsce.

- A. Możliwość całkowitej mechanizacji prac polowych.
- B. Niewielka odległość od zakładów przetwarzających płody rolne oraz od dużych miast.
- C. Występowanie bardzo żyznych gleb.
- D. Długi okres wegetacyjny – powyżej 180 dni.

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Fotografia przedstawia sposób wydobycia jednego z surowców mineralnych występujących w Polsce. Jest to:

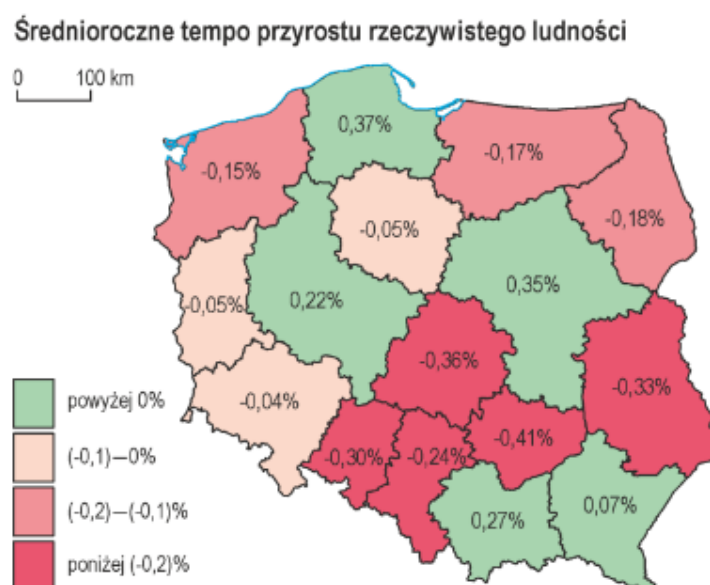
- A. kopalnia miedzi w Lubiniu.
- B. kopalnia węgla brunatnego w Bełchatowie.
- C. kopalnia węgla kamiennego w Jastrzębiu.
- D. kopalnia soli kamiennej w Kłodawie.

<https://images.app.goo.gl/JwJmz68jNJvs7LAh7>

Zadanie 8. (0-1 pkt)

Na mapie przedstawiono przyrost rzeczywisty ludności w 2017 roku, według województw.

Wskaż województwo o największym tempie przyrostu rzeczywistego.

- A. Świętokrzyskie.
- B. Łódzkie.
- C. Mazowieckie.
- D. Pomorskie.

Zadanie 9. (0-1 pkt)

Stopień geotermiczny Ziemi to:

- A. Średnia zmiana temperatury wody oceanicznej na 10 000 m głębokości zbiornika wodnego.
- B. Głębokość (mierzona w metrach), na której temperatura wzrasta o 1°C w stosunku do punktu początkowego.
- C. Średnia zmiana temperatury powietrza wraz z wysokością o $0,6^{\circ}\text{C}/100\text{ m}$.
- D. Wielkość określająca zmianę temperatury na 1000 m głębokości.

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Wskaż zdjęcie przedstawiające kosodrzewinę:

A.

B.

C.

D.

Zadanie 11. (0-1 pkt)

Zdjęcie przedstawia upadek muru berlińskiego. Wydarzenie to zapoczątkowało ponowne zjednoczenie Niemiec. Wydarzenie to miało miejsce:

- A. 4 czerwca 1989 r.
- B. w nocy z 9 na 10 listopada 1989 r.
- C. 5 maja 1945 r.
- D. 13 grudnia 1991 r.

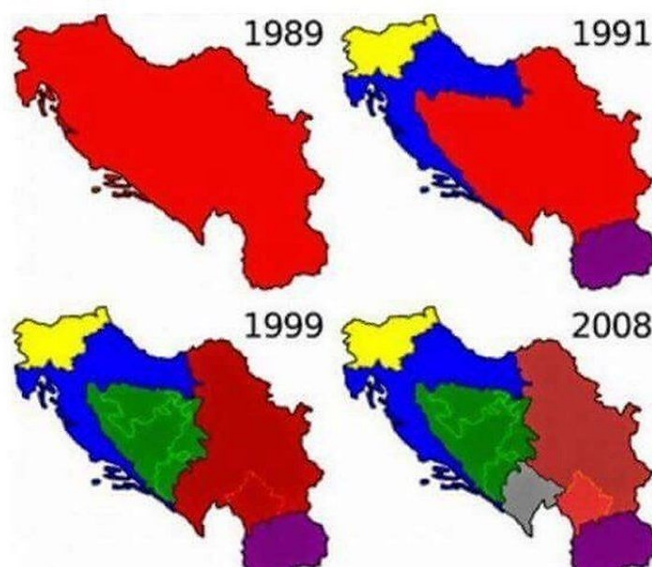

<https://images.app.goo.gl/aEqm1TC6vZHPMDxu8>

Wskaz nazwę kraju do którego należy Svalbard:

- [illegible]

Mapy ilustrują rozpad Jugosławii w poszczególnych latach.

Wskaż kraj, który nie powstał w wyniku rozpadu Jugosławii:

- A. Kosowo.
B. Czarnogóra.
C. Albania.
D. Macedonia.

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Wskaźnik rozwoju społecznego, WRS, HDI (od ang. *Human Development Index*, w dosł. tłum. „wskaźnik rozwoju ludzkiego”) jest to syntetyczny miernik opisujący stopień rozwoju społeczno-ekonomicznego poszczególnych krajów (stąd czasem nazywany wskaźnikiem rozwoju społeczno-ekonomicznego). Który z wymienionych poniżej współczynników nie służy do obliczenia wskaźnika HDI?

- A. Oczekiwana długość życia.
- B. Oczekiwana liczba lat edukacji dla dzieci rozpoczynających proces kształcenia.
- C. Produkcja energii elektrycznej i jej zużycie na 1 mieszkańca.
- D. Dochód narodowy *per capita* w USD.

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Zdjęcie przedstawia jedną z cenniejszych budowli sakralnych województwa zachodniopomorskiego. Jest to:

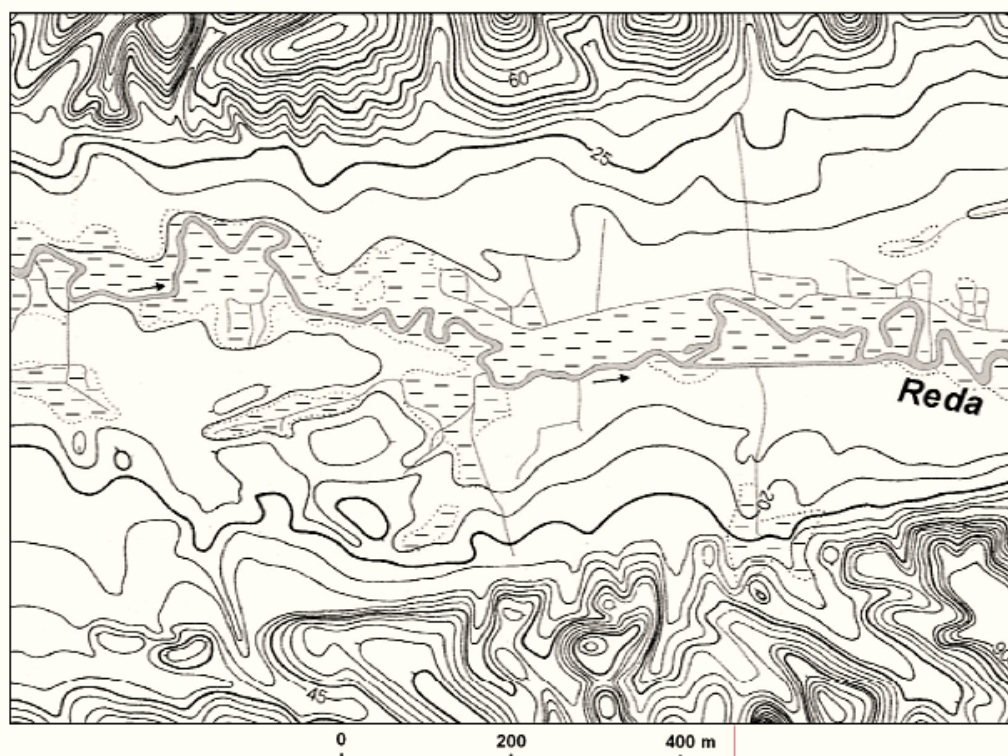
- A. Konkatedra św. Jana Chrzciciela w Kamieniu Pomorskim
- B. Bazylika konkatedralna Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kołobrzegu.
- C. Kolegiata Najświętszej Maryi Panny Królowej Świata w Stargardzie.
- D. Kościół Świętego Ducha w Moryniu.

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2648045>

Zadanie 16. (0-2 pkt)

Na mapie poziomicowej przedstawiono fragment pradoliny Redy i Łeby.

Na podstawie: *Atlas form i typów rzeźby terenu Polski*, Zarząd Topograficzny Wojska Polskiego, Warszawa 1960 r.

Na podstawie przedstawionego na mapie przykładu pradoliny znakiem **X** zaznacz dwie cechy tej formy rzeźby:

- ☐ Profil poprzeczny pradoliny ma kształt litery V.
- ☐ Pradolina jest szeroką doliną o płaskim dnie.
- ☐ Dnem pradoliny płyną rzeki o dużych spadkach wody.
- ☐ Jest to U-kształtna dolina utworzona przez lodowiec górski.
- ☐ Dno pradoliny jest często zabagnione.

Zadanie 17. (0-1 pkt.)

Uzupełnij tabelę porównującą mapy Polski wykonane w różnych skalach, używając podanych określeń.

<i>większa,</i>	<i>więcej,</i>	<i>większy,</i>	<i>mniejsza,</i>	<i>mniej,</i>	<i>mniejszy.</i>
Skala mapy	Wielkość skali	Ilość szczegółów	Wielkość arkusza mapy		
1:100 000					
1:2 300 000					

Zadanie 18. (0-3 pkt)

Dopasuj do podanych w tabeli nazw izolinii odpowiadające im opisy.

Linia na mapie łącząca punkty o jednakowej:

- A. temperaturze powietrza.
- B. sumie opadów atmosferycznych.
- C. amplitudzie temperatury powietrza.
- D. wysokości nad poziomem morza.
- E. wartości ciśnienia atmosferycznego.
- F. głębokości wody.
- G. wartości zasolenia wód powierzchniowych.

Izolinie	Symbol literowy
Izohipsa	
Izobara	
Izoterma	
Izohieta	

Zadanie 19. (0-2 pkt)

Największym parkiem narodowym w Polsce jest Biebrzański Park Narodowy, którego powierzchnia wynosi 59,2 tys. ha. Jaka będzie jego powierzchnia na mapie wykonanej w skali 1:100 000?

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (0-2 pkt)

Uzupełnij tabelkę. Odpowiedniemu procesowi geologicznemu przyporządkuj nazwę formy rzeźby terenu powstałej w wyniku działalności rzeki.

Procesy: *erozja boczna, erozja wgłębna, akumulacja, erozja wsteczna.*

Formy terenu: *delta, wodospad, meander, dolina V-kształtna.*

Proces geologiczny	Forma rzeźby terenu

Zadanie 21. (0-3 pkt.)

Na fotografiach przedstawiono walory krajoznawcze wybranych regionów Polski. Miejsca te zaznaczono również na mapie.

1.

2.

3.

4.

5.

Opisom w tabeli przyporządkuj numer (1-5), którym oznaczono fotografię, oraz literę (A-E), którą oznaczono na mapie dany walor krajoznawczy

Charakterystyka waloru krajoznawczego	Oznaczenie fotografii	Oznaczenie na mapie
Błędne Skały powstały w wyniku erozji poziomo ułożonych warstw skalnych. Procesy niszczące doprowadziły do utworzenia unikalnych form rzeźby terenu, np. skalnych labiryntów.		
Najbardziej charakterystyczny, utworzony w skałach wapiennych przełom rzeczny w Polsce. Intensywność erozji rzecznej uzależniona była od odporności skał, a także przebiegu pęknięć i deformacji tektonicznych.		
Rezerwat „Kręgi Kamienne” w Odrach obejmuje kompleks leśny, w którym dominuje 130-letni drzewostan sosnowy. Atrakcją jest cmentarzysko plemienia Gotów z okresu od 220 do 70 r p.n.e., na którego obszarze znajdują się charakterystyczne kurhany i kręgi kamienne.		
Jeden z najbardziej charakterystycznych klifów na polskim wybrzeżu. W pobliżu znajduje się najdalej na północ wysunięty punkt na terytorium Polski.		

Zadanie 22. (0-2 pkt.)

Na podstawie informacji z mapy oraz własnej wiedzy oceń, czy podane zdania są prawdziwe? Wpisz **P** – jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F** – jeśli zdanie jest fałszywe.

- A. Granica zasięgu najmłodszego zlodowacenia pokazanego na mapie pokrywa się z południową granicą pojezierzy.
- B. Okolice Bydgoszczy objęte były tylko dwoma zlodowaceniami.
- C. Głównym czynnikiem rzeźbotwórczym Bieszczadów był lodowiec górski.

Zadanie 23. (0-2 pkt.)

Na podstawie podanych w tabeli danych klimatycznych oblicz roczną amplitudę temperatury powietrza oraz średnią temperaturę roczną. Odpowiedz też, którą strefę klimatyczną charakteryzują takie parametry.

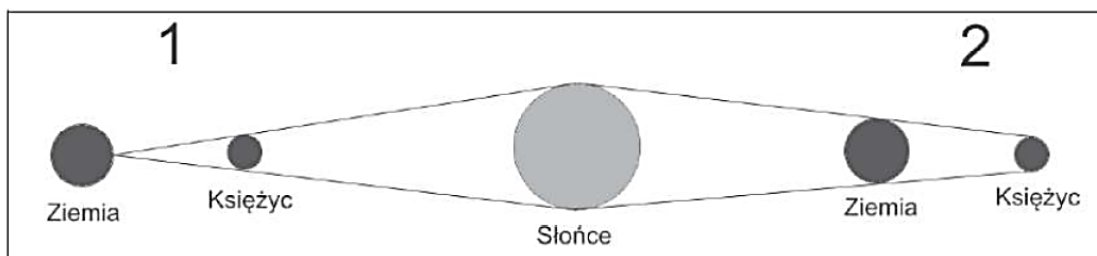
Miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura powietrza (°C)	13	15	21	24	29	35	36	34	33	26	19	13
Opady (mm.)	0,6	1,0	0,3	2	1	0,1	0	0,2	0,5	2,5	0,4	2

Obliczenia:.....
.....

Roczna amplituda temperatury wynosi:, a średnia temperatura w ciągu roku wynosi: Jest to strefa klimatów

Zadanie 24. (0-2 pkt.)

Na schematycznym rysunku przedstawiono Słońce, Ziemię i Księżyc w dwóch różnych położeniach wynikających z ruchu tych ciał niebieskich.

Na podstawie www.zagadkowywszechswiat.wordpress.com

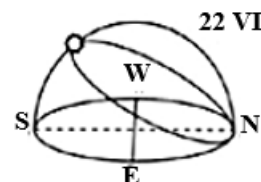
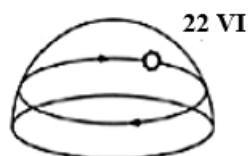
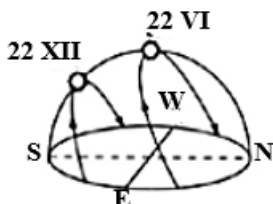
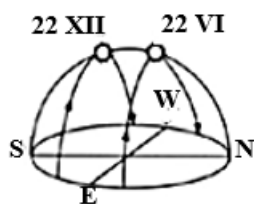
Na podstawie analizy rysunku oraz własnej wiedzy oceń, czy podane zdania są prawdziwe?

Wpisz **P** – jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F** – jeśli zdanie jest fałszywe.

- A. W położeniu ciał niebieskich oznaczonym na rysunku numerem 1
Księżyc jest w nowiu.
- B. W położeniu ciał niebieskich oznaczonym na rysunku numerem 2
z Ziemi można obserwować zjawisko zaćmienia Słońca.
- C. W położeniach ciał niebieskich oznaczonych na rysunku numerami 1 i 2
na oceanach występują pływy syzygijne.

Zadanie 25. (0-3 pkt.)

Na rysunkach przedstawiono widome drogi Słońca nad horyzontem w dniu 22 czerwca i 22 grudnia w różnych szerokościach geograficznych. Wpisz szerokość geograficzną miejsc, dla których wykonano poniższe rysunki.

Rys. A

Rys. B

Rys. C

Rys. D

Zadanie 26. (0-2 pkt.)

Oblicz długość geograficzną punktów, w których różnica czasu w stosunku do czasu słonecznego dla południka 15°E wynosi 2 godziny 30 minut.

.....

.....

.....

.....

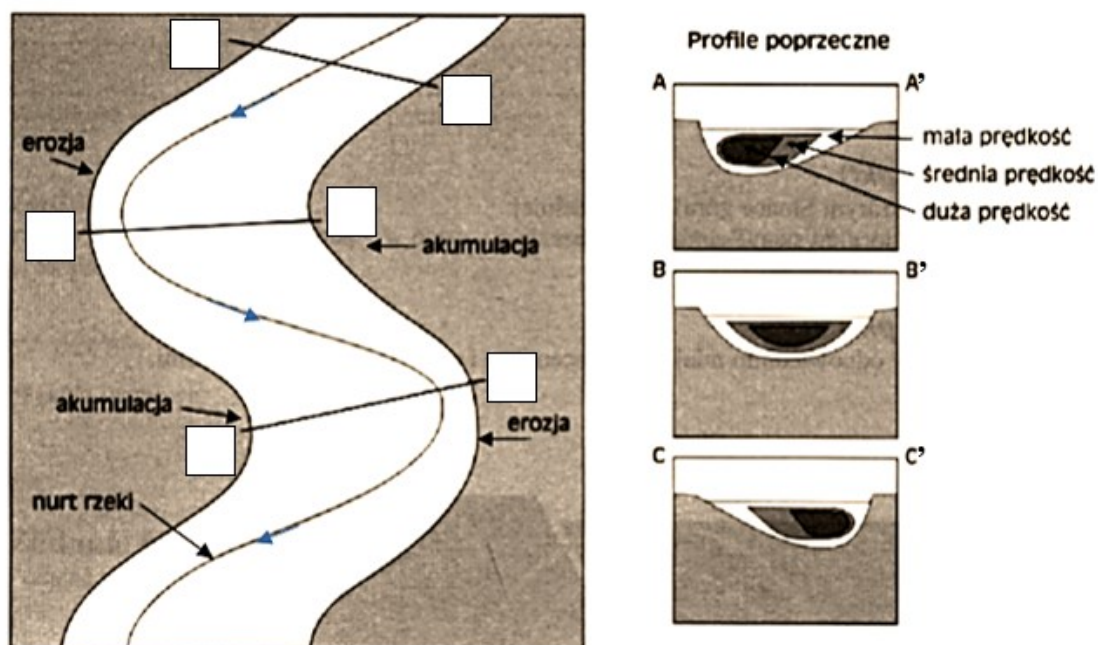
.....

.....

Długości geograficzne szukanych punktu to: oraz

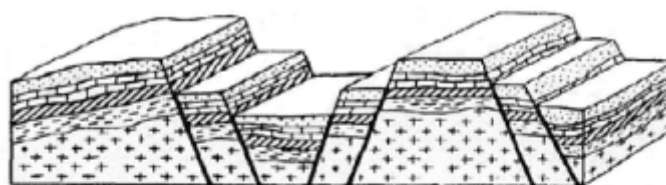
Zadanie 27. (0-1 pkt.)

W białych kwadratach na lewym rysunku wpisz oznaczenia profili poprzecznych oznaczone literami A – A', B – B', C – C'.

Zadanie 28. (0-2 pkt.)

Na rysunkach przedstawiono układy warstw skalnych charakterystyczne dla obszarów o zaburzonej budowie tektonicznej.

Rys. 1

Rys. 2

Podaj numery rysunków przedstawiających układy warstw skalnych, w których nastąpiło:

- a) pochylenie i sfałdowanie warstw pod wpływem bocznego nacisku o kierunku poziomym. ☐
- b) przerwanie ciągłości warstw i pionowe przemieszczenie obszaru położonego między uskokami. ☐
- c) powstanie części wypukłych nazywanych antyklinami i części wklęsłych, czyli synklin. ☐

Zadanie 29. (0-2 pkt.)

Uzupełnij tabelę przyporządkowując technopolię państwu, w którym się znajduje:

Kraje: *USA, Japonia, Wielka Brytania.*

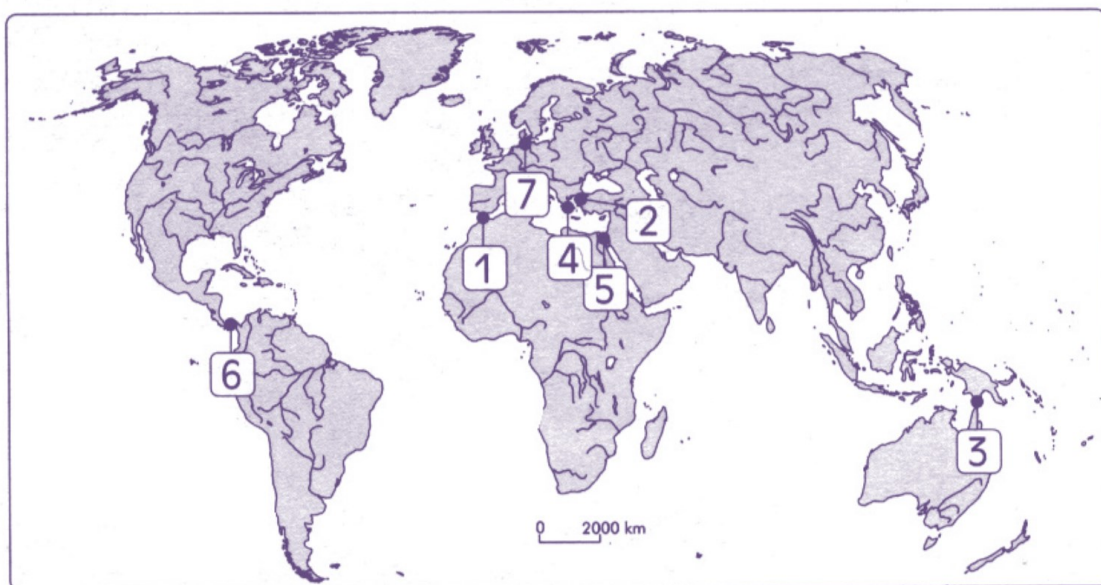
Technopolie: **Korytarz M4, Krzemowa Wyspa, Droga 128.**

Kraj	Technopolia

Zadanie 30. (0-3 pkt.)

Na mapie świata cyframi od 1 do 7 zaznaczono kanały lub cieśniny. Do wskazanych mórz i oceanów przyporządkuj odpowiednie **cyfry** z mapy oraz podaj **nazwę kanału lub cieśniny**.

- a) Morze Śródziemne i Morze Czerwone – –
- b) Morze Karaibskie i Ocean Spokojny – –
- c) Morze Marmara i Morze Egejskie – –
- d) Ocean Atlantycki i Morze Śródziemne – –

Zadanie 31. (0-2 pkt.)

Tabela przedstawia produkcję stali surowej w mln ton w wybranych krajach świata w 2019 roku.

Kraj	Produkcja stali w mln.t.
Chiny	
Indie	161
Japonia	104
USA	87
Świat OGÓŁEM	1 808

Monitoring Branżowy – Rynek stali 2019

Oblicz wielkość produkcji stali w Chinach w mln ton w 2019 roku wiedząc, że udział tego kraju w produkcji świata wynosił wówczas 51,3%.

.....

.....

.....

Zadanie 32. (0-3 pkt.)

W tabeli zamieszczono dane z 2011 r. dotyczące ludności pięciu wybranych polskich województw.

Województwo	Urodzenia na 1000 osób	Zgony na 1000 osób	Saldo migracji na 1000 osób	Liczba kobiet na 100 mężczyzn
A	10,0	9,4	-0,6	106
B	9,4	12,1	-0,7	110
C	10,6	8,9	1,1	106
D	9,7	10,3	-0,8	107
E	10,2	8,9	-2,0	104

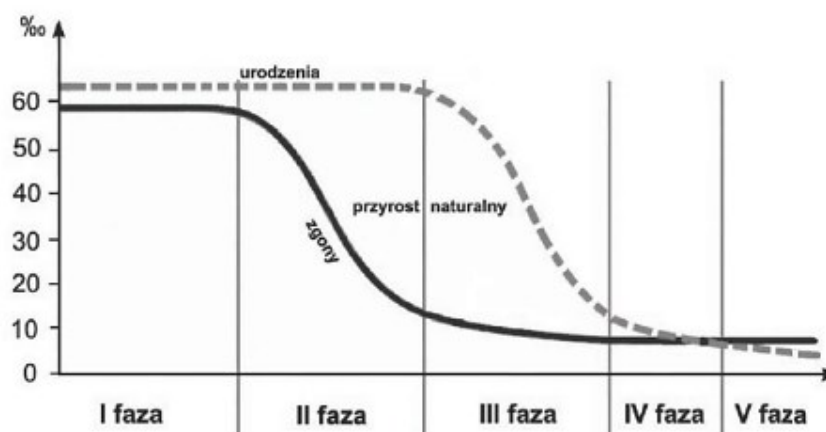
PWN, Warszawa 2013

Dokończ zdania, dobierając do nich odpowiednie województwa z powyższej tabeli.

a	Największy dodatni przyrost naturalny zanotowano w województwie	A	B	C	D	E
b	Największa przewaga liczebna kobiet w stosunku do liczby mężczyzn występuje w województwie	A	B	C	D	E
c	W wyniku ruchu naturalnego i migracji liczba ludności nie zmieniła się w województwie	A	B	C	D	E
d	Największy ubytek ludności zanotowano w województwie	A	B	C	D	E

Zadanie 33. (0-2 pkt.)

Na podstawie wykresu oraz własnej wiedzy zaznacz czy podane zdania są prawdziwe. Wpisz **P** – jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F** – jeśli zdanie jest fałszywe.

1. Eksplozja demograficzna przypada na I fazę rozwoju demograficznego.
2. Spadek liczby zgonów w II fazie rozwoju demograficznego jest efektem poprawy warunków życia, higieny oraz lepszego wyżywienia.
3. Procesy demograficzne występujące w V fazie są charakterystyczne dla krajów Afryki dotkniętych klęską głodu.

Zadanie 34. (0-3 pkt.)

Przyporządkuj okręgom przemysłowym miasta oraz najważniejsze dla nich surowce:

- a) okręgi przemysłowe – *Przyjeziorny, Shaba, Witwatersrand.*
- b) miasta – *Lubumbashi, Milwaukee, Germiston.*
- c) surowce mineralne – *węgiel kamienny, rudy miedzi, rudy żelaza.*

Okręg przemysłowy	Miasto	Surowce mineralne

Zadanie 35. (0-3 pkt)

Fotografie prezentują wybrane polskie obiekty turystyczne wpisane na listę światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego UNESCO oraz mapę, na której zaznaczono ich lokalizację.

1.

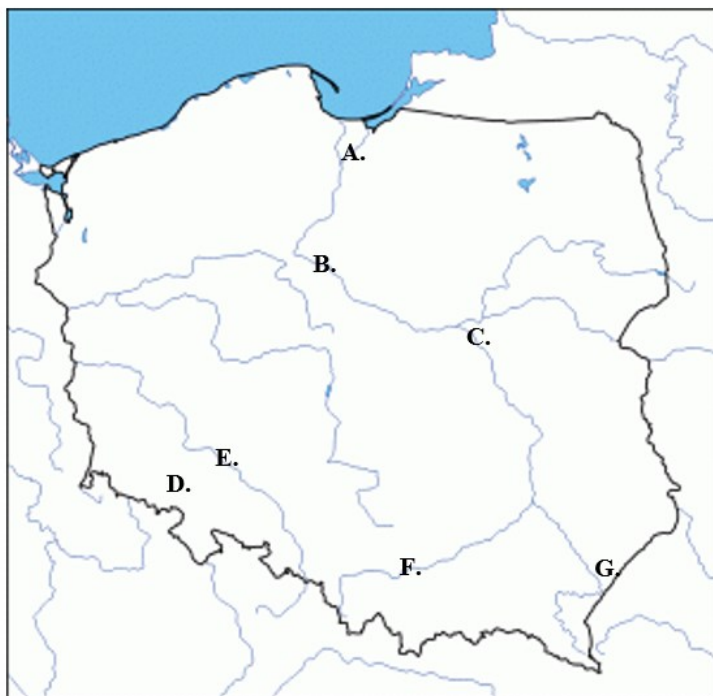
2.

3.

4.

Obiekty turystyczne:

- *Stare Miasto w Warszawie,*
- *Zamek Krzyżacki w Malborku,*
- *Drewniane Cerkwie Regionu Karpackiego,*
- *Hala Stulecia we Wrocławiu,*
- *Stare Miasto w Krakowie,*
- *Kościół Pokoju w Świdnicy,*
- *Średniowieczny Zespół Miejski Torunia.*

Uzupełnij tabelę wpisując we właściwe rubryki nazwy obiektów turystycznych oraz litery (A-G), którymi oznaczono je na mapie.

Nazwa obiektu	Cyfra odpowiadająca fotografii	Oznaczenie literowe na mapie
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	

This image shows a full page of white paper designed for handwriting practice. It features approximately 20 horizontal rows, each consisting of three dotted lines. The top row serves as a header space, while the subsequent rows provide guided areas for letter formation. The entire page is blank, with no pre-written text or markings other than the dotted lines themselves.